

T.C. Resmî Gazete

Kuruluş tarihi : 7 Ekim 1836 - 1920

İdare ve yam işleri için
Başbakanlık Neşriyat ve Müdârecanat
Umumî Müdürlüğüne
müdürcanat olma üzere

28 ŞUBAT 1947
CUMA

SAYI: 6544

KANUNLAR

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Geçici Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında Kanun

Kanun No: 5028

Kabul tarihi: 21/2/1947

Madde 1 — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Geçici Hükümeti arasında Ankara'da 12 Ekim 1946 tarihinde akrit ve imza edilmiş olan Hava Ulaştırılmalarına dair Anlaşma ile eki onanmıştır.

Madde 2 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

24/2/1947

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Muvakkat Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair Anlaşma

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransa Cumhuriyeti Muvakkat Hükümeti, Türkiye ile Fransa arasında hava ulaştırılmalarına dair bir anlaşma yapmaya karar vererek,

Bu maksatla usulü dairesinde yetkilendirilmiş temsilciler tayin etmişler ve bunlar aşağıdaki hükümler üzerine anlaşmışlardır.

Madde — 1

Sözleşen Taraflar, bu Anlaşmanın ekinde müsarrah bulunan hakları, işbu ekte sayılan milletlerarası, sivil hava yollarının ve servislerinin kurulması maksadıyla birbirlerine verirler; anılan servislere, kendisine bu haklar verilen Sözleşen Tarafın ihtiyarına göre derhal veya daha sonra başlanılabilir.

Madde — 2

A) Bir Sözleşen Tarafça diğer Sözleşen Tarafa kurulması hakkı verilen her bir hava hizmetinin işletilmesine, bu son taraf anılan hizmeti işletmek için bir veya birkaç havacılık teşebbüsü tayin eder etmez başlanabilecektir. Bu hakkı veren Sözleşen Taraf, 6 ncı madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyla böylece tayin edilen havacılık teşebbüsüne veya teşebbüslerine gereken işletme müsaadesini gecikmeksizin verecektir.

B) Yukarıda anılan hakları veren Sözleşen Taraf, işbu Anlaşmada bahis konusu olan servislerin açılmasına ruhsat vermeden önce, böylece tayin

edilmiş olan havacılık teşebbüsünden veya teşebbüslerinden, kendi ülkesinde cari kanun ve nizamlar gereğince ehliyetlerini ispat etmelerini isteyebilecektir.

C) İlgili Hükümetlerce tayin olunabilecek bazı bölgelerde milletlerarası bir hava hizmetinin kurulması, yetkili askeri katların tasvibine bağlı olacaktır.

Madde — 3

Tatbıkatta herhangi bir farklı işleme meydan vermemek ve eşitliği sağlamak maksadıyla aşağıdaki hususlar kararlaştırılmıştır.

A) Sözleşen Taraflardan her biri, kendi hava alanlarından veya başka kolaylıklardan öteki Sözleşen Taraf havacılık teşebbüslerinin faydalanması karşılığı olarak tarhedilecek veya edilmesine izin verilecek mükellefiyetlerin, milletlerarası benzer hizmet yapan kendi millî uçaklarına işbu hava alanlarından ve kolaylıklardan faydalanma için ödenecek miktarlardan fazla olmamasını kabul eder.

B) Sözleşen Taraflardan birinin ülkesine, öteki Sözleşen Tarafça tayin edilen havacılık teşebbüsü tarafından veya bunun hesabına ihlal edilmiş yalnız kendi uçaklarının kullanılmasına mahsus olan yakıt, makinayağı, yedek parçalar, gümrük resmi, muayene ücreti veya diğer millî resim ve mükellefiyetlerin tarhi hususunda, millî teşebbüslere veya en ziyade müsaadeye mazhar milletlerin teşebbüslerine uygulanan işleminden faydalanacaklardır.

C) Ekte tarif edilen yolları ve hizmetleri işletmeye iznini Sözleşen Tarafın hava ulaştırma teşebbüslerine ait sivil uçaklarda bulunan yakıt, makinayağı, yedek parçalar, mütat teçhizat ve uçak komanyası, anılan uçaklar tarafından öteki Sözleşen Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşlarda kullanılabilecek veya sarfedilebilecek, o ülkeye giriş ve çıkışta gümrük resmi, muayene ücreti veya buna benzeyen resim ve mükellefiyetlerden muaf tutulacaktır.

Madde — 4

Sözleşen Taraflardan birinin verdiği veya muteber kıldığı henüz müddeti geçmemiş ehliyetnameler, uçuşa elverişlilik vesikaları ve ruhsatlıyeler ekte gösterilen havayollarının ve hizmetlerinin işletilmesi için öteki Sözleşen Tarafça muteber olarak tanılacaktır. Ancak Sözleşen Taraflardan her biri, kendi uyuşuna başka bir devlet tarafından verilmiş ehliyetnameleri ve ruhsatlıyeleri kendi ülkesi üzerinde uçuş için muteber tanımaktan istinkâf etmek hakkını muhafaza eder.

Madde — 5

A) Sözleşen Taraflardan birinin milletlerarası hava seyruşelerinde de işliyen uçakların kendi ülkesine giriş ve çıkış hakkındaki veya bu

uçakların kendi ülkesi sınırları içinde özen işletilmesi; ve seyrüseferi ile ilgili kanun ve nizamları öteki Sözleşen Taraf teşebbüsünün veya teşebbüslerinin uçaklarına da uygulanacaktır.

B) Yolcular, mrettebat ve uçakla mal gönderenler, herbu Sözleşen Tarafın ülkesinde yolcuların, mrettebatın veya yukarı memlekette giriş, orada kalışı ve oradan çıkışı ile ilgili giriş, çıkış, göçmen pasaportı, gümrük ve karantina işleri gibi hususlarda mutabık kanun ve nizamlara, gerek kendileri, gerekse nam ve hesaplarına hareket eden üçüncü şahıs vasıtasıyla, riayet edeceklerdir.

Madde — 6

Sözleşen Taraflardan herbiri, öteki sözleşen tarafça tayin edilen bir teşebbüsün esas mülkiyeti ile full kontrolünün bu son tarafca uyguladığını elinde bulduğuna kanaat getirmedığı hallerde, veya bu teşebbüsün, ülkesinde faaliyette bulunduğu Devletin kanun ve nizamlarına, beşinci maddede tarif olunduğu üzere, riayet etmediği veya bu Anlaşmanın kendisine yüklediği yükümleri yerine getirmedığı takdirde, işbu teşebbüse işçilemek müsaadesi vermemek veya bunu geri almak hakkını muhafaza eder.

Madde — 7

İşbu anlaşma ve buna dayanarak yapılacak bütün mukavuleler Milletlerarası Sivil Havacılık geçici teşkilatı nezdinde tescil ettirilecektir.

Madde — 8

Sözleşen Taraflardan biri, İşbu Anlaşma ekinin herhangi bir hükümünün değiştirilmesine arzu ettiği takdirde, her iki tarafın yetkili kâhramanları arasında danışmasını isteyebilir ve bu danışma, işlek taraflardan itibaren altmış gün içinde başlar, anılan kat'erin üzerinde uyusmaları her değişiklik, diplomatik nota tertibi suretiyle teyidolduktan sonra; yürürlüğe girecektir.

Genel mahiyette çok tarafı bir havacılık sözleşmesi her iki Sözleşen Taraf için yürürlüğe girdiği takdirde, bunlar İşbu Anlaşma ile ekinin hükümlerini anılan sözleşme ekini ile ahenkliştirmek maksadıyla danışacaklardır.

Madde — 9

A) Sözleşen Taraflar, İşbu Anlaşmanın veya ekinin yorumlanmasına veya uygulanmasına müdaalilik olup görüşme yolu ile haberdar olmayan herhangi bir uyuşmazlığı, hakeme sunarak hususunda mutabık olacaktır.

B) Böyle bir uyuşmazlık Şikâgo'da 7 Aralık 1944 te imzalanan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi ile kurulan Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilatı Konseyine veya anılan sözleşmenin yürürlüğe girmesine kadar Şikâgo'da aynı tarhte imzalanan Milletlerarası Sivil Havacılık Geçici Anlaşması ile kurulan Muvakkat Konseye sunulacaktır.

C) Bununla beraber, Sözleşen Taraflar, anlaşarak uyuşmazlığı, tayin edecekleri bir hakem mahkemesine yahut da başka bir kişiye veya kuruma sunarak halledebilirler.

D) Sözleşen Taraflar, bu suretle verilen hakeme riayet etmezler; taahhüt ederler.

Madde — 10

Sözleşen Taraflardan herbiri İşbu Anlaşmaya son vermez, arzu ettiği takdirde, öteki tarafa bunu haber verebilecektir. Böyle bir son verme, haberin alınmasından 12 ay sonra yürürlüğe girecektir, meğer ki mutabık kalınarak, ihbar, bu müddet geçmeden geri alınmış olsun.

Madde — 11

Tasdiknameler, mümkün olan en kısa zamanda Ankara'da tescil edilecektir. Anlaşma, tasdiknamelerin tertibi tarihinde yürürlüğe girecektir. Yukarıdakileri tasdiklan, imzaları aşağıda bulunan ve Hükümetleri tarafından usulü dairesinde yetkilendirilmiş olan temsilciler İşbu Anlaşmayı imza etmiş ve muhurlanmışlardır.

12 Ekim 1946 tarihinde Ankara'da Türkçe ve Fransızca ikişer nüsha olarak ve her iki metin aynı derecede müteber olmak üzere yapılmıştır.

İmza

Gaston Maugras

İmza

Ferdun Cemal Erkin

EK

A) İşbu Anlaşma gereğince tayin edilecek olan Fransız havacılık teşebbüslerine Türkiye üzerinde transit uçuş ve teknik tevakkuf

hakkını ve aşağıda gösterilen yolları takiben Ankara ve İstanbul'da milletlerarası yolcu, posta ve yük almak ve boşaltmak hakkı verilmiştir;

Paris - Ankara - Marsilya - Tunus - Trablus'da noktalar - Kahire - Derel taktiyle.

Paris - Ankara - İtalya'da noktalar (Genova yahut Milâno), (Roma yahut Napoli) Yunanistan'da noktalar (Atina yahut Selânik), İstanbul taktiyle.

Paris - İstanbul - Ankara Merkezi Avrupa'da bilâhare tayin oluncak bir yol üzerinden.

B) Keza, İşbu Anlaşma gereğince tayin edilecek olan Türk havacılık teşebbüslerine, Fransa üzerinde transit ve teknik tevakkuf hakları ve ileride tesbit edilecek yolları takiben Fransa ülkesinde yolcu, posta ve yük almak ve boşaltmak hakkı verilmiştir.

C) Şurası mukadderdir ki, Sözleşen Taraflardan herbiri bir hava hizmetini ağırladıkça, öteki Sözleşen Tarafça, onun ülkesine giriş ve ülkesinden çıkış için tesis edilen istikametleri bildirecek ve bunun üzerine öteki Sözleşen Taraf giriş ve çıkış noktaları ile ülkesinde taktibedilecek olan uçuş yollarını gösterecektir.

İmza

Gaston Maugras

İmza

Ferdun Cemal Erkin

Türkiye ile Çekoslovakya arasında 5 Aralık 1946 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla Modüs Vivendi'ye Ek Anlaşma ve bağlantılarının onanması hakkında Kanun

Kanun No: 5029

Kabul tarihi: 31/2/1947

Madde 1 — Türkiye ile Çekoslovakya arasında 5 Aralık 1946 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 4931 sayılı Kanunla süresi uzatılan ve 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla 30 Nisan 1934 tarihli, Modüs Vivendi'ye Ek Anlaşma ve bağlantıları onanmıştır.

Madde 2 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

24/2/1947

Türkiye ile Çekoslovakya arasında Ticaret Anlaşması

Türkiye Hükümeti ile Çekoslovakya Hükümeti, iki memleket arasında ticari mübadeleleri geliştirmek ve ödemeleri kolaylaştırmak isteği ile 20 Nisan 1924 tarihinde Türkiye ile Çekoslovakya arasında imzalanmış olup 22 Haziran 1945 tarihli Ticaret ve Ödeme Anlaşmasıyla tekrar tatbik mevkiine konulan Modüs Vivendi esaslarına dayanarak aşağıda yazılı hükümlerle kabul etmek hususunda uyuşmuşlardır.

Madde — 1

Türkiye ile Çekoslovakya arasındaki ticari mübadeleler iki memlekette yürürlükte bulunan ithalat ve ihracat genel rejimlerine uygun olarak yapılacaktır.

Madde — 2

İşbu Anlaşmanın yürürlük süresi içinde iki memleketin yetkili makamları tarafından onanmış olan işlemlere ait ödemeler bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince düzenlenecektir.

Madde — 3

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından sonra her iki taraftan sevkedilen mallata, ihraç eden tarafın yetkili makamlarınca verilmiş ve işlek örneğe uygun bir menşe şahadetnamesi katılacaktır.

Bedeli yüz (100) Türk lirasını veya başka bir para ile bu meblağın eşitini sınırsız göndermeler için menşe şahadetnamesi aranılmaz.

Madde — 4

7 Haziran 1946 tarihinde imzalanan uzlaşma ve buna ilişik Çekoslovak ağır sanayiî mallarının teslimatına ait mektup hükümleri gere-

ğince iki memleket yetkili makamları tarafından onanmış olan işlemler, iki memleket ithalatçıları ve ihracatçıları arasında akd olunmuş bulunan sözleşmelere göre tasfiye edilecektir.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından önce başlamış olan özel takas işlemleri veya serbest dövizli işlemler, bunların iki Taraf yetkili makamları tarafından onanması amacıyla her iki memlekette yürürlükte bulunan genel rejim hükümlerine göre tasfiye olunacaklardır.

Madde — 5

İşbu Anlaşmanın yürürlükte bulunduğu sırada iki memleketin yetkili makamları tarafından onanan ve Anlaşmanın sona erdiği tarihte henüz bitirilmemiş bulunan işlemler, bunların onanması amacıyla her iki memlekette yürürlükte bulunan genel rejim hükümlerine göre tasfiye olunacaklardır.

Madde — 6

İki memleket arasındaki ekonomik münasebetlerin gelişmesini takip etmek ve bunu kolaylaştırmaya yarıyacak her türlü tekliflerde bulunmak amacı ile Türk ve Çekoslovak temsilcilerinden nurekkep bir karma Komisyon kurulacak ve bu Komisyon iki memleket yetkili makamlarının isteği üzerine toplanacaktır.

Madde — 7

İşbu Anlaşma 15 Aralık 1946 tarihinde yürürlüğe girecek ve 1 Nisan 1948 tarihine kadar muteber olacaktır.

Süre sonu tarihinden iki ay önce haber verilerek feshedilmediği takdirde 31 Mart 1949 tarihine kadar kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır. Ankara'da 5 Aralık 1946 da Fransızca ile nüsha olarak yapılmıştır.

Türk Hükümeti adına

Çekoslovak Hükümeti adına

Dr. B. Z. Sanus

Stanislav Minovskii

Menze Şahadetnamesi

Gönderen:	Condenden:
İşbu	İsim
İkametgâh	İkametgâh
Sokak	Sokak
Malın cinsi	
Ambalaj tarzı	
Koli adedi	
Marke numarası	
	Ağırılık gayrisâfil Kilo
	Kiymet:

Malın gönderileceği yol:

..... Ticaret Odası, Türkiye ile Çekoslovakya arasındaki 3 Aralık 1946 tarihli Ticaret Anlaşması hükümlerine uyarak vasıfları yazılı emtiaların Türk - Çekoslovak menşeli olduğunu tasdik eder.

Tarih

Türkiye ile Çekoslovakya arasında Ödeme Anlaşması

Türkiye Hükümeti ile Çekoslovakya Hükümeti, Türkiye ve Çekoslovakya arasındaki ödemeleri kolaylaştırmak amacıyla aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır.

Madde — 1

Bugünkü tarihte imzalanmış olan Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince, Çekoslovakya'ya ithal edilmiş veya edilecek Türk malları bedellerinin ödenmesiyle kambiyo kontrolü hakkında yürürlükte bulunan Çekoslovak kanunlarının müsaade edilen, Çekoslovakya'dan Türkiye'ye yapılacak diğer her türlü ödemeler, Çekoslovakya Millî Bankası nezdinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına açılan faizsiz bir Çekoslovak kuruşu hesabına para yatırılmaları suretiyle yapılacaktır.

Madde — 2

Bugünkü tarihte imzalanmış olan Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince Türkiye'ye ithal edilmiş veya edilecek olan Çekoslovak

malları bedellerinin ödennesi ile kambiyo kontrolü hakkında yürürlükte bulunan Türk kanunlarının müsaade edilen Türkiye'den Çekoslovakya'ya yapılacak diğer her türlü ödemeleri, birinci maddede sözü geçen hesabın zimmeti ile icra edilecektir.

Madde — 3

Yukarıdaki maddeler hükümleri gereğince, hak sahiplerine ödemeler yapılmasını sağlamak için T. C. Merkez Bankası ve Çekoslovakya Millî Bankası ödeme emirlerini günü gününe karşılıklı olarak birbirlerine bildireceklerdir.

Madde — 4

Yukarıdaki birinci maddede deriş edilen hesabın alacak bakiyesi T. C. Merkez Bankasının Çekoslovak kuruşu ihtiyacını karşılamaya yetmediği takdirde, T. C. Merkez Bankasının emirleri üzerine, Çekoslovak Millî Bankası anılan hesabın zimmetiyle 150.000.000 Çekoslovak kuruşuna kadar olan ödemeleri yapacaktır.

Madde — 5

1 inci maddede deriş edilen meblâğ, T. C. Merkez Bankasının ihtiyaçlarına yetmediği takdirde, işbu Banka, altın, dolar, İsviçre frangı veya iki banka arasında anlaşılarak Çekoslovakya Millî Bankası tarafından kabul edilecek diğer her türlü parayı, bu paraları çevirme günü Prag'daki resmî ortalama kursu üzerinden Çekoslovakya Millî Bankasına devretmek suretiyle, bu hesabı beslemek hakkına malik olacaktır.

Madde — 6

1 inci maddede adı geçen hesabın alacak bakiyesi, T. C. Merkez Bankası lehine olarak 150.000.000 Çekoslovak kuruşunu geçmediği müddetçe T. C. Merkez Bankası Çekoslovakya Millî Bankası tarafından bildirilen ödeme emirlerini yerine getirecektir.

Madde — 7

6 ncı maddede deriş edilen meblâğ Çekoslovakya Millî Bankasının ihtiyaçlarına yetmediği takdirde, işbu Banka 1 inci maddede zikredilen hesabın zimmeti ile, T. C. Merkez Bankasına altın, dolar, İsviçre frangı veya iki banka arasında anlaşılarak T. C. Merkez Bankası tarafından kabul edilecek diğer herhangi bir parayı, bu paranın çevirme günü Prag'daki resmî ortalama kursu üzerinden T. C. Merkez Bankasına devretmek hakkına malik olacaktır.

Madde — 8

Eğer Çekoslovakya kuruşunun kıymeti altına nispetle değişecek olursa, Çekoslovakya Millî Bankası, 1 inci maddede deriş edilen hesabın işbu değişime gunünde mevcut olan alacaklı veya borçlu bakiyesini vukubulan bu değişime nispetinde ayarlayacaktır.

Madde — 9

Çekoslovakya kuruşunun Türk lirasına ve Türk lirasının Çekoslovak kuruşuna çevrilmesi Çekoslovakya Millî Bankası tarafından uygulanan Amerika Birleşik Devletleri doları ortalama resmî kursu ile T. C. Merkez Bankası tarafından uygulanan Amerika Birleşik Devletleri doları resmî kursu esaslı üzerinden yapılacaktır.

Madde — 10

Bugünkü tarihte imzalanmış olan Ticaret Anlaşması, olduğu gibi veya bazı değişikliklerle yenilenmediği takdirde, her iki memleketin yetkili makamları tarafından işbu Anlaşmanın yürürlük süresi içinde onanmış olan işlemlere ait ödemeler, aşağıdaki maddeler hükümleri gereğince yapılacaktır.

Madde — 11

Eğer işbu Anlaşmanın sona erdiği tarihi takibeden altı ayın sonunda, 1 inci maddede deriş edilen hesap bir alacaklı bakiyesi gösterirse, Çekoslovakya Millî Bankası bu bakiyeyi 75.000.000 Çekoslovak kuruşluk bir meblâğa kadar altına, dolara, İsviçre frankına veya iki banka arasında anlaşılarak T. C. Merkez Bankası tarafından kabul edilecek diğer herhangi bir paraya, bu paraların çevirme günü Prag'daki resmî ortalama kursu üzerinden çevirecek ve bu hesabın bakiyesi Çekoslovak kuruşu olarak 13 üncü maddede zikredilen tasfiye hesabına nakledilecektir.

Madde — 12

Eğer işbu Anlaşmanın sona erdiği tarihi takibeden altı ay sonunda, 1 inci maddede deriş edilen hesap bir borçlu bakiyesi gösterirse, T. C. Merkez Bankası bu bakiyeyi 75.000.000 Çekoslovak kuruşluk bir meblâğ